

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-65(22)/13/TN

Warszawa, dnia 31 października 2013 r.

DECYZJA DNR-1/109/2013

Na podstawie art. 24 ust. 14 pkt 2 w związku z art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 20, poz. 106 oraz z 2011 r. Nr 63, poz. 322 i Nr 102, poz. 586), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa zapalniczek Star Mark Lighter art. E-1E, kod 6943081520125, wprowadzonych na rynek przez przedsiębiorcę Krystynę Bobińską, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa HETMAN Krystyna Bobińska w Tomaszowie Mazowieckiem, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza, że przedsiębiorca usunął przyczyny zagrożeń stwarzanych przez te produkty i umarza postępowanie administracyjne.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 15 kwietnia 2013 r. Łódzki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej „Prezes UOKiK”) protokół wraz z aktami kontroli dotyczącymi zapalniczek Star Mark Lighter art. E-1E, kod 6943081520125 (dalej także jako „zapalniczki”), wprowadzonych na rynek przez przedsiębiorcę Krystynę Bobińską, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa HETMAN Krystyna Bobińska w Tomaszowie Mazowieckiem.

Produkt będący przedmiotem niniejszego postępowania jest zapalniczką piezoelektryczną, gazową, przezroczystą, nastawną, wielokrotnego użytku, z dźwignią powodującą działanie zapalacza wciskaną prostopadłe w dół. Zapalniczka występuje w różnych wersjach kolorystycznych i posiada następujące wymiary: wysokość - 81 mm,

szerokość - 22 mm, głębokość - 10 mm. Produkt jest sprzedawany w opakowaniu zbiorczym, na którym umieszczono m.in. następujące informacje: „STAR MARK Lighter”, „item no. E-1E”, kod EAN 6943081520125, ostrzeżenia w formie graficznej i w języku polskim „Trzymać poza zasięgiem dzieci. Ostrzeżenie. Ostrożnie ryzyko pożaru. Nigdy nie wystawiaj na działanie ciepła o temperaturze > 50°C lub dłuższe działanie promieni słonecznych” oraz informacja w języku angielskim, że produkt wyprodukowano w Chinach.

W trakcie kontroli przeprowadzonej w hurtowni w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. Konstytucji 3 Maja 28, należącym do przedsiębiorcy Krystyny Bobińskiej, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa HETMAN Krystyna Bobińska w Tomaszowie Mazowieckim, inspektorzy reprezentujący Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej poddali zapalniczki ocenie bezpieczeństwa i badaniom organoleptycznym w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106 oraz z 2011 r. Nr 63, poz. 322 i Nr 102, poz. 586), zwanej dalej „ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów”, oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie wprowadzenia środków przewidzianych przepisami o ogólnym bezpieczeństwie produktów w odniesieniu do zapalniczek (Dz. U. Nr 77, poz. 515), zwanego dalej „rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2007 r.”, posiłkując się wymaganiami norm PN-EN ISO 9994:2007 + A1:2008 „Zapalniczki -- Wymagania bezpieczeństwa” oraz PN-EN 13869:2006 „Zapalniczki -- Zapalniczki z utrudnionym uruchamianiem dla dzieci -- Wymagania bezpieczeństwa i metody badań”.

Inspektorzy Inspekcji Handlowej, przy użyciu dynamometru model FA 100, stwierdzili, że w przebadanych zapalniczkach poziom siły nacisku na mechanizm zapłonowy wynosi od 26 N do 34 N. Zgodnie ze stanowiskiem Instytutu Nafty i Gazu w Krakowie z dnia 23 sierpnia 2007 r., uwzględniającym doświadczenia wynikające z badań z udziałem dzieci, w przypadku zapalniczek piezoelektrycznych siła nacisku dźwigni wciskanej prostopadle w dół powinna wynosić przynajmniej 45 N. Uzyskany wynik badania w opinii inspektorów Inspekcji Handlowej wskazuje, że zapalniczki nie spełniają definicji zapalniczki zabezpieczonej przed uruchomieniem przez dzieci, określonej w § 2 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2007 r. Zgodnie z § 3 tego rozporządzenia, od dnia jego wejścia w życie – 30 kwietnia 2007 r. - zakazuje się wprowadzania na rynek zapalniczek niezabezpieczonych przed uruchomieniem przez dzieci, a w przypadku produktów wprowadzonych na rynek - nakazuje się ich natychmiastowe wycofanie z rynku. Ponadto badania wykazały, że zapalniczki nie spełniają wymagań bezpieczeństwa określonych w

normie PN-EN ISO 9994:2007/A1:2008 z uwagi na wystąpienie zjawiska plucia, pryskania i migotania gdy zapalniczki są nastawione na maksymalną wysokość płomienia (niezgodność z pkt. 3.4 normy), zbyt późne wygaszanie płomienia nastawionego na maksymalną wysokość (niezgodność z pkt. 3.5.b normy), brak na opakowaniu zbiorczym informacji i ostrzeżeń określonych w pkt. 6.3.1 i 6.3.2 normy oraz brak bezpośrednio na zapalniczkach informacji określonych w pkt. 6.5.3 normy.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK uznał za zasadne wszczęcie postępowania administracyjnego na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267), pismem z dnia 19 czerwca 2013 r. Prezes UOKiK powiadomił przedsiębiorcę Krystynę Bobińską, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa HETMAN Krystyna Bobińska w Tomaszowie Mazowieckim (stronę postępowania) o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa zapalniczek Star Mark Lighter art. E-1E, kod 6943081520125. W tym samym piśmie Prezes UOKiK zwrócił się do strony postępowania o przekazanie informacji, czy dokonała jednorazowego zakupu zapalniczek (w ilości 1000 sztuk), a jeśli nie – przekazanie pozostałych dowodów zakupu ww. produktów. Organ nadzoru zwrócił się także o informacje na temat ewentualnych skarg lub reklamacji dotyczących zapalniczek oraz przekazanie ewentualnych dowodów potwierdzających wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez te produkty.

W odpowiedzi, pismem z dnia 2 sierpnia 2013 r. strona postępowania oświadczyła, że – w jej opinii - nie jest odpowiedzialna za bezpieczeństwo zapalniczek i nie powinna być stroną niniejszego postępowania. Ponadto strona postępowania poinformowała, że nie otrzymała żadnych skarg i reklamacji na zapalniczki oraz przedstawiła treść ostrzeżenia umieszczonego w hurtowni.

W piśmie z dnia 21 sierpnia 2013 r. Prezes UOKiK wyjaśnił stronie postępowania, że zgromadzony materiał dowodowy wskazuje, iż jest ona dystrybutorem zapalniczek, zatem zgodnie z ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów może być stroną postępowania. Organ nadzoru wskazał również, że ustawa ta nakłada na dystrybutorów obowiązki w zakresie bezpieczeństwa produktów, w tym obowiązek współpracy z Prezesem UOKiK w celu eliminacji zagrożeń stwarzanych przez produkty przez nich dostarczane lub udostępniane. Ponadto Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, że przedstawiony przez nią dowód, w postaci treści ostrzeżenia umieszczonego w hurtowni, nie jest wystarczający do umorzenia postępowania oraz zwrócił się o przedstawienie dodatkowych dowodów, potwierdzających podjęcie działań wobec zapalniczek wprowadzonych na rynek.

Pismem z dnia 7 września 2013 r. strona postępowania przedstawiła oświadczenia 14 dystrybutorów o nieposiadaniu zapalniczek na stanie magazynowym oraz poinformowała, że pozostałych dwóch odbiorców – Jacek Jaworski, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą „RELAX” Jacek Jaworski w Tomaszowie Mazowieckim oraz Katarzyna Gędek, prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa „KASIA” Katarzyna Gędek w Tomaszowie Mazowieckim – zakończyło prowadzenie działalności gospodarczej.

Pismem z dnia 20 września 2013 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, że według informacji zawartych w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), przedsiębiorca Jacek Jaworski nadal prowadzi działalność gospodarczą. W związku z tym, organ nadzoru zwrócił się do strony postępowania o przekazanie informacji, na jakiej podstawie stwierdziła, że odbiorca ten zakończył prowadzenie działalności gospodarczej albo przekazanie dowodów podjęcia działań wobec posiadanych przez niego zapalniczek. Jednocześnie Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Pismem z dnia 3 października 2013 r. strona postępowania poinformowała, że skontaktowała się z przedsiębiorcą Jackiem Jaworskim oraz przedstawiła jego oświadczenie o nieposiadaniu zapalniczek na stanie magazynowym.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Przedsiębiorca Krystyna Bobińska, prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa HETMAN Krystyna Bobińska w Tomaszowie Mazowieckim, wprowadziła zapalniczki Star Mark Lighter art. E-1E, kod 6943081520125 na rynek i jest dystrybutorem w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z tym przepisem, za dystrybutora uznaje się przedsiębiorcę uczestniczącego w dowolnym etapie procesu dostarczania lub udostępniania produktu, którego działalność nie wpływa na właściwości produktu związane z jego bezpieczeństwem. W toku kontroli Inspekcji Handlowej przeprowadzonej w marcu 2013 r. oraz w piśmie z dnia 2 sierpnia 2013 r. strona postępowania oświadczyła, że zapalniczki zakupiła od przedsiębiorcy Jerzego Szewczyka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą F.H. SZEWCZYK Jerzy Szewczyk w Solnikach Wielkich oraz przedstawiła na tę okoliczność fakturę VAT nr 42/D/2013 z 30 stycznia 2013 r. (poz. 6 - „Zapalniczka Piezo Przezr. CR” w ilości 1000 sztuk). W związku z powyższym, Prezes UOKiK uznał, że strona postępowania spełnia definicję dystrybutora.

Zgodnie z art. 11 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, dystrybutor jest zobowiązany działać z należytą starannością w celu zapewnienia bezpieczeństwa produktów, w szczególności przez niedostarczanie produktów, o których wie lub o których, zgodnie z posiadanymi informacjami i doświadczeniem zawodowym, powinien wiedzieć, że nie spełniają one wymagań bezpieczeństwa. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym używaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Oceniając bezpieczeństwo produktu, zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, uwzględnia się również wygląd produktu, jego oznakowanie, ostrzeżenia i instrukcje dotyczące jego użytkowania i postępowania z produktem zużytym oraz wszelkie inne udostępniane konsumentowi wskazówki lub informacje dotyczące produktu. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, nie jest produktem bezpiecznym.

Inspektorzy Inspekcji Handlowej, przy użyciu dynamometru model FA 100, stwierdzili, że w przebadanych zapalniczkach Star Mark Lighter (w ilości 25 sztuk) poziom siły nacisku na mechanizm zapłonowy wynosi od 26 N do 34 N. Zgodnie ze stanowiskiem Instytutu Nafty i Gazu w Krakowie z dnia 23 sierpnia 2007 r., w przypadku zapalniczek piezoelektrycznych siła nacisku dźwigni wciskanej prostopadle w dół powinna wynosić przynajmniej 45 N. Uzyskany wynik badania w opinii inspektorów Inspekcji Handlowej wskazuje, że zapalniczki Star Mark Lighter nie spełniają definicji zapalniczki zabezpieczonej przed uruchomieniem przez dzieci, określonej w § 2 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2007 r. Zgodnie z § 3 tego rozporządzenia, od dnia jego wejścia w życie – 30 kwietnia 2007 r. - zakazuje się wprowadzania na rynek zapalniczek niezabezpieczonych przed uruchomieniem przez dzieci, a w przypadku produktów wprowadzonych na rynek - nakazuje się ich natychmiastowe wycofanie z rynku. Zapalniczki niezabezpieczone przed uruchomieniem przez dzieci stwarzają poważne zagrożenie dla konsumentów, gdyż skutkiem uruchomienia mechanizmu zapłonowego zapalniczki przez dzieci może być pożar, a w konsekwencji obrażenia ciała, a nawet śmierć.

Ponadto inspektorzy Inspekcji Handlowej stwierdzili, że w jednym z badanych egzemplarzy zapalniczki Star Mark Lighter, nastawionej na maksymalną wysokość

plomienia, wystąpiło zjawisko plucia, pryskania i migotania. Natomiast, zgodnie z 3.4 normy PN-EN ISO 9994:2007/A1:2008, zapalniczki gazowe, jeśli są nastawione na maksymalną wysokość płomienia, nie mogą wykazywać żadnego plucia lub pryskania zdefiniowanego (zjawisko występujące w zapalniczce gazowej, przy którym wypływający gaz skropiony, nie doprowadzony do stanu pary, powoduje pryskanie palących się kropelek ciekłego gazu, które oddzielają się od głównego płomienia) lub migotania (odchylenia wysokości płomienia od tej wysokości, którą płomień ma w stanie ustalonym). Badania wykazały też, że w ośmiu egzemplarzach zapalniczek Star Mark Lighter, nastawionych na maksymalną wysokość płomienia przez pięć sekund palenia, wygaszanie płomienia następowało po około sześciu sekundach. Natomiast zgodnie z pkt 3.5.b normy PN-EN ISO 9994:2007/A1:2008, w przypadku nastawnych zapalniczek z palnikiem dyfuzyjnym, po pięciu sekundach palenia, gdy nastawiona jest maksymalna wysokość płomienia, całkowite wygaszenie płomienia powinno nastąpić w ciągu dwóch sekund. Ponadto na opakowaniu zbiorczym nie umieszczono następujących informacji:

- zapalniczkę należy trzymać z dala od twarzy lub ubrania (pkt. 6.3.1 normy PN-EN ISO 9994:2007/A1:2008);
- zapalniczka zawiera gaz łatwopalny pod ciśnieniem (pkt. 6.3.1 normy PN-EN ISO 9994:2007/A1:2008);
- nie należy przebijać zapalniczki oraz wrzucać jej do ognia (pkt. 6.3.1 normy PN-EN ISO 9994:2007/A1:2008);
- po użyciu zapalniczki należy upewnić się, że płomień całkowicie zgasł (pkt. 6.3.2 normy PN-EN ISO 9994:2007/A1:2008).

Z kolei, bezpośrednio do zapalniczek nie dołączono drukowanej instrukcji, zawierającej następujące informacje: opis procedury ponownego bezpiecznego napełniania paliwem, wskazanie paliwa zalecanego przez producenta oraz informacje, mające na celu zapewnienie właściwego połączenia pojemnika, służącego do wielokrotnego napełniania, z zasobnikiem zapalniczki (niezgodność z pkt. 6.5.3 normy PN-EN ISO 9994:2007/A1:2008). Nieprawidłowości stwierdzone przez inspektorów Inspekcji Handlowej mogą doprowadzić do poparzenia się użytkowników zapalniczek, a nawet powstaniu pożaru.

W toku kontroli Inspekcji Handlowej przedsiębiorca Krystyna Bobińska, prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa HETMAN Krystyna Bobińska w Tomaszowie Mazowieckim nie kwestionowała ww. ustaleń Inspekcji Handlowej i – pouczona o takiej możliwości - nie zgłosiła uwag bezpośrednio do protokołu albo na piśmie do Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej. Także w toku niniejszego postępowania przedsiębiorca nie kwestionował wyników badań

organoleptycznych, nie przedstawił również żadnych dowodów, które świadczyłyby o tym, że zapalniczki są bezpieczne. Mając na uwadze powyższe, Prezes UOKiK uznał, że zapalniczki Star Mark Lighter art. E-1E, kod 6943081520125 nie spełniają wymagań określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Zgodnie z art. 24 ust. 14 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeśli producent lub dystrybutor usunął przyczyny zagrożeń.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że przedsiębiorca Krystyna Bobińska, prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa HETMAN Krystyna Bobińska w Tomaszowie Mazowieckim dokonała w styczniu 2013 r. jednorazowego zakupu zapalniczek w ilości 1000 sztuk, z czego 256 zapalniczek sprzedała 16 dystrybutorom, 669 zapalniczek sprzedała na paragony. Zapalniczki posiadane na stanie magazynowym zwróciła do dostawcy w kwietniu 2013 r. W toku niniejszego postępowania strona przedstawiła oświadczenia 15 dystrybutorów o nieposiadaniu zapalniczek na stanie magazynowym. W przypadku ostatniego dystrybutora Prezes UOKiK, na podstawie informacji zawartych w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), ustalił, że przedsiębiorca ten zawiesił działalność gospodarczą. Ponadto strona postępowania przedstawiła treść ostrzeżenia, które umieściła w hurtowni. Z uwagi na powyższe, Prezes UOKiK uznał, że przedsiębiorca Krystyna Bobińska, prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa HETMAN Krystyna Bobińska w Tomaszowie Mazowieckim usunęła przyczyny zagrożeń stwarzanych przez zapalniczki Star Mark Lighter art. E-1E, kod 6943081520125.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 w związku z art. 5 § 2 pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz w związku z art. 29 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, Nr 99, poz. 660, Nr 171, poz. 1206, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1458, Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 157, poz. 1241, z 2011 r. Nr 34, poz. 173) oraz na podstawie art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z art. 26 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Otrzymuje:

Krystyna Bobińska

Firma Handlowa HETMAN Krystyna Bobińska

ul. Hetmańska 12

97-200 Tomaszów Mazowiecki

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Zastępcą Dyrektora
Departamentu Nadzoru Rynku
Jadwiga Gunerka